

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

УЗГОДЖЕНО
Голова предметної
екзаменаційної комісії

В. Криворучко

«11» квітня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

А. Ковров

«11» квітня 2023 р.

ПРОГРАМА

вступного випробування у формі індивідуальної усної співбесіди
з загальноосвітнього предмету

Історія України

Ступінь вищої освіти
Бакалавр

Вступ на основі
спеціальні умови вступу

СХВАЛЕНО

на засіданні Приймальної комісії

Протокол № **11**

від «11» квітня 2023 р.

Програма навчальної дисципліни «Історія України» складена відповідно до програми зовнішнього незалежного оцінювання з історії України Українського центру оцінювання якості освіти, яку укладено на основі чинної програми з історії України для 11-річної школи.

Предметом вивчення дисципліни є розвиток суспільства на українських землях від початку формування людської цивілізації і до сучасності. Досліджує багатовіковий, самобутній історичний процес в Україні, його органічний зв'язок із загальноєвропейським та світовим процесом, історію народів, які мешкали на території України, держав, розвитку матеріальної і духовної культури.

Структура та зміст дисципліни

<i>Номер блоку змістових модулів</i>	<i>Назва блоку змістових модулів</i>	<i>Номер змістових модулів</i>	<i>Назва змістових модулів, що входять до даного блоку</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
I.	Історія України від найдавніших часів – перша половина XVI ст.	1.1.	Стародавня історія України
		1.2.	Виникнення та розквіт Київської Русі
		1.3.	Київська Русь за часів роздробленості. Галицько-Волинська держава
		1.4.	Політичний устрій, соціально-економічний та культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави у IX – XIV ст.
		1.5.	Українські землі у складі Великого князівства Литовського та ін. держав (друга половина XIV – перша половина XVI ст.)
II.	Друга половина XVI ст. – перша половина XVIII ст.	2.1.	Українські землі в другій половині XVI ст.
		2.2.	Українські землі в першій половині XVII ст.
		2.3.	Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.
		2.4.	Українські землі в 60–80-ті рр. XVII ст.
		2.5.	Українські землі наприкінці XVII – першій половині XVIII ст.
III.	Друга половина XVIII ст. – початок XX ст.	3.1.	Українські землі в другій половині XVIII ст.
		3.2.	Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.
		3.3.	Західноукраїнські землі наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.
		3.4.	Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.
		3.5.	Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.
		3.6.	Західноукраїнські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії у другій половині XIX ст.
		3.7.	Культура України в другій половині XIX – початку XX ст.
		3.8.	Надніпрянська Україна на початку XX ст.
		3.9.	Західноукраїнські землі на початку XX ст.
IV.	1914–1939 рр.	4.1.	Україна в Першій світовій війні
		4.2.	Українська революція
		4.3.	Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918–1920 рр.)
		4.4.	УСРР в умовах нової економічної політики (1921–1928 рр.)
		4.5.	Радянська модернізація України (1929–1938 рр.)
		4.6.	Західноукраїнські землі (1921–1938 рр.)
V.	1939 – початок	5.1.	Україна під час Другої світової війни (1939–1945 рр.)

	XXI ст.	5.2.	Післявоєнна відбудова та розвиток України в 1945 – початку 1950-х рр.
		5.3.	Україна в умовах десталінізації (1953–1964 рр.)
		5.4.	Україна в період загострення кризи радянської системи (1965–1985 рр.)
		5.5.	Розпад СРСР та відродження незалежності України
		5.6.	Україна в умовах незалежності

Перелік рекомендованої літератури для підготовки до вступного випробування з історії України

Опубліковані джерела

1. Акт проголошення незалежності України: Прийнятий Верховною Радою України 24 серпня 1991 року // Голос України. – 1991. – № 165.
2. Голод 1921 – 1923 рр. в Україні : збірник документів і матеріалів. – К., 1993.
3. Голод в Україні 1946 – 1947 : документи і матеріали. – К., Нью-Йорк, 1996.
4. Голодомор 1932 – 1933 років в Україні : документи і матеріали / упорядник Р. Я. Пиріг; НАН України, Ін-т історії України. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007.
5. Декларація про державний суверенітет України. – К., 1990.
6. Декларація про державний суверенітет України: Прийнята Верховною Радою Української РСР 16 липня 1990 р. – К., 1990.
7. Історія України. Документи і матеріали / укладач В. Король. – К., 2001.
8. Історія України. Хрестоматія у 2-х частинах. – К., 2004.
9. Колективізація і голод на Україні (1929 – 1933). Збірник документів і матеріалів. – К., 1992.
11. Конституції та конституційні акти України. – К., 2001.
11. Конституція України. – К., 1996.
12. Конституція України 1978 року // Офіційний сайт Верховної Ради України.
13. Конституція України від 28.06.1996 року з останніми змінами // Офіційний сайт Верховної Ради України.
14. «Русалка Дністрова» : документи і матеріали. – К. : Наук. думка, 1989.
15. Суспільно-політичний розвиток західних областей УРСР. 1939 – 1989 : збірник документів і матеріалів. – К., 1989.
16. Україна в ХХ ст.: 1900 – 2000 : збірник документів і матеріалів. – К., 2000.
17. Україна в Другій світовій війні. У документах / упор. В. Косик: В 3 т. – Львів, 1997 – 1999.
18. Українська Центральна Рада. Документи і матеріали. Т.І. – К., 1996; Т.2. – К., 1997.

Основна література

1. Багацький В. В., Кормич Л. І. Історія України : підручник / В. В. Багацький, Л. І. Кормич. – Вид. третє, доп. і переробл. – К. : Алерта, 2011.
2. Баран В. Д. Історичні витоки українського народу / В. Д. Баран. – К., 2005.
3. Баран В., Войтович Л., Грицак Я. Й., Зайцев О., Зайцев Ю. Д. Історія України : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Юрій Сливка [відп. ред]. – 4-е вид. – Л. : Світ, 2003, 488 с.
4. Бойко О. Д. Історія України : навч. посіб. / О. Д. Бойко. – 3-тє вид., допов. – К. : Академвидав, 2011.
5. Бойко О. Д. Історія України у ХХ столітті: 20 – 90-ті роки : навч. посібник для студентів. – Ніжин, 1994.
6. Брайчевський М. Ю. Вибране. Т. 1. Суспільно-політичні рухи в Київській Русі. Історична думка в Київській Русі. / М. Ю. Брайчевський / упоряд. Ю. Кухарчук. – К. : Вид-во імені О. Теліги, 2009. – 720 с.
7. Власов В. С. Історія України : підручник для 7 класу загальноосвіт. навч. закл. / В. С. Власов. – К. : Генеза, 2015. – 192 с.
8. Винокур І. С. Давня і середньовічна історія України : навч. посібник / І. С. Винокур, С. В. Трубочанінов. – К. : Глобус, 1996. – 224 с.
9. Гісем С. В., Мартинюк О. О. Історія України : підручник для 7 класу загальноосвіт. навч. закл. / С. В. Гісем, О. О. Мартинюк. – К. : Ранок, 2015. – 240 с.
11. Гісем С. В. Історія України : підручник для 7 класу загальноосвіт. навч. закл. / С. В. Гісем. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2015. – 272 с.
11. Грицак Я. Нарис історії України: Формування модерної української нації ХІХ – ХХ ст. : навч. посібник для учнів гуманіт. гімназій, ліцеїв, студентів іст. фак. вузів, вчителів. / Я. Грицак – К. : Генеза, 2000. – 360 с.
12. Гунчак Т. Г. Україна ХХ століття / Т. Г. Гунчак. – К. : Дніпро, 2005. – 384 с.
13. Залізник Л. Л. Первісна історія України : навч. посібник / Л. Л. Залізник. – К. : Вища шк., 1999. – 263 с.

14. Історія України. Всесвітня історія. 5 – 12 класи : програми для загальноосвітніх навчальних закладів / [В. С. Власов, Н. М. Гупан, П. Б. Полянський]. – К.; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. – 142 с. – (Нова програма 12 річної школи).
15. Історія України : навч. посібник / за ред. В. А. Смолія. – К. : Видавничий дім Альтернативи, 2000. – 472 с.
16. Історія України. Програма зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО 2018 р.). Додаток №2 до наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження програм зовнішнього незалежного оцінювання» від 03.02. 2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : testportal.gov.ua/programs2017.
17. Історія українського війська (від княжих часів до 20-х років ХХ ст.). – Львів : Світ, 1992. – 712 с.
18. Казьмирчук Г. Д., Коцур А. П., Вербовий О. В., Заболотна І. М., Казакевич Г. М., Казьмирчук М. Г. Історія України : підручник / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка / Г. Д. Казьмирчук (наук. ред.). – 2-ге вид., випр. і допов. – К. : Логос, 2011.
19. Кормич Л. І., Багацький В. В. Історія України : підручник. / Л. І. Кормич, В. В. Багацький – К. : Алерта, 2011. – 388 с.
20. Кульчицький С. В. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Історія України. 11 – 11 кл. Історичний профіль / С. В. Кульчицький, Ю. Г. Лебедева. – К. : Поліграфкнига, 2011.
21. Кульчицький С. В. Україна між двома війнами (1921–1939 рр.). / С. В. Кульчицький – К. : Альтернативи, 1999. – 336 с.
22. Лановик Б., Матисякевич З., Матейко Р. Історія України : навч. посібник / Б. Лановик, З. Матисякевич, Р. Матейко – Тернопіль : Економічна думка, 1998. – 380 с.
23. Лановик Б. Д., Лазаревич М. Історія України : навч. посібник. – К. : Знання-Прес, 2001. – 698 с.
24. Пометун О. І. Історія України : підруч. для 11 кл. / О. І. Пометун, Н. М. Гупан. – К. : Освіта, 2011. – 340 с.
25. Реєнт О. П. Історія України : підруч. для 9 кл. / О. П. Реєнт, О. В. Малій. – К. : Генеза, 2009. – 240 с.
26. Реєнт О. П. Історія України : підруч. для 11 кл. / Реєнт О. П. – К. : Генеза, 2011. – 240 с.
27. Світлична В. В. Історія України : навчальний посібник / В. В. Світлична / за ред. Ю. М. Алексеева. – 3-є вид., випр. і доп. – К. : Львів : Каравела., 2006.
28. Слюсаренко А. Г., Гусев В. І., Дрожин В. П. Новітня історія України. / А. Г. Слюсаренко, В. І. Гусев, В. П. Дрожин. – К., 2000. – 354 с.
29. Смолій В. А., Степанков В. С. Історія України : підручник для 7 класу загальноосвіт. навч. закл. / В. А. Смолій, В. С. Степанков. – К. : Генеза, 2007. – 224 с.
30. Турченко Ф. Г. Новітня історія України. Ч. 1 (1917 – 1945). – К., 1994.
31. Турченко Ф. Г., Панченко П. П., Тимченко С. М. Новітня історія України. Ч.2. (1945 – 1998). – К., 1998.
32. Швидько Г. К. Історія України : підруч. для 8 кл. / Швидько Г. К. – К. : Генеза, 2008. – 336 с.
33. Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст. / Н. Яковенко – К., 1997.
34. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України / Н. Яковенко. – К., 2005.

Словники і довідники

1. Верстюк В., Остапко Т. Діячі Української Центральної Ради: Біографічний довідник. – К., 1998.
2. Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення: Хронологічний довідник. – 2-ге вид., доп., доопрац. – К. : Наукова думка, 2005. – 688 с.
3. Довідник з історії України (А–Я) : посіб. для серед. загальноосвіт. навч. закл./ упоряд. І. З. Підкова, заг. ред. І. З. Підкова, Р. М. Шуста. – К. : Генеза, 2002. – 1135 с.
4. Історія України : довідник / упоряд.: С. Крупчан [та ін.]. – 5-те вид., перероб. і доп. – К. : Казка, 2011.
5. Історія України : короткий тлумачний словник / Національн. технік. ун-т України «Київський політехнічний ін-т» / О. А. Підлісна (відп. ред.) Олександр Васильович Лихолат (уклад.), Алла Олександрівна Лихолат (уклад.). – К. : Політехніка, 2004.
6. Малий словник історії України / В. Смолій, С. Кульчицький, О. Майборода та ін. К. : Либідь, 1997.
7. Малик Я. Й., Павлюк В. В. Короткий історичний довідник (поняття, події, терміни, персоналії) / Львівський регіональний ін-т держ. управління Національної академії держ. управління при Президентіві України; Національний ун-т «Острозька академія». – Л. : ПАІС, 2009.
8. Михальчук П. А. Термінологічний і хронологічний довідник з історії України. – 4-те вид. – Т. : Підручники і посібники, 2009.
9. Прохорова І. А. Довідник з історії України: навч. посіб. для вступників до вищ. навч. закл. – К. : Гнозіс, 2008.
11. Українська минувшина. Ілюстрований енциклопедичний довідник. – К., 1993.

Під час підготовки до складання вступних випробувань радимо також використовувати й інші підручники та посібники з історії України, рекомендовані Міністерством освіти і науки України.